

VÅGAN KOMMUNE

Postboks 802

8305 SVOLVÆR

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hanne M. K. Hanssen, 75 53 15 54

Klage - MPN-utvalgets vedtak i sak 168/22 - Dispensasjon for mottak av asfalt og betong - Rekøya - 12/7 - Vågan

Vi viser til kommunens oversendelse av 16. desember 2022.

Hovedutvalg for miljø, plan og næring ga den 15. desember 2022 i sak 168/22 dispensasjon fra reguleringsplanen for Rekøya for mottak og prosessering av urene masser. Dispensasjonen ble gitt en tidsbegrensning på tre år, og sier at massene skal være plassert innenfor området K1, tilbaketrukket fra sjøen.

Statsforvalteren har i henhold til plan- og bygningsloven § 1-9 klageadgang, og denne klagen er fremmet innenfor klagefristen på tre uker etter at vi mottok orientering om vedtaket.

Statsforvalteren klager på MPN-utvalgets vedtak i sak 168/22. Vilklårene for dispensasjon er ikke oppfylt i saken. Hensynet til barn og unges oppvekstvilkår blir vesentlig tilsidesatt og en dispensasjonsbehandling sikrer ikke åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser.

Saken gjelder dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan for mottak og prosessering av masser i forbindelse med etablering av mottak for asfalt og betong på eksisterende industriområde på Rekøya.

Reguleringsplanen for Rekøya ble vedtatt i 1997, og endret 26. oktober 2022. Det ble ved endringen tatt inn følgende bestemmelse under formålet industri:

«1.4 Annet formål

Det tillates mellomlagring av rene naturmasser i følgende fraksjoner: jord og stein, i forbindelse med behandling og gjenvinning av massene. Det må søkes statsforvalteren om tillatelse til dette».

I forslaget til plan var også asfalt og betong med, men dette ble tatt ut av bestemmelsen i forbindelse med vedtak.

Vår høringsuttalelse

Vi sa i vår høringsuttalelse av 29. november 2022 at vi hadde problemer med å se at vilkårene for dispensasjon er oppfylt i saken når kommunen nylig har vedtatt en planbestemmelse der asfalt og betong ikke tillates. Videre at dispensasjon ikke vil kunne gis dersom hensynet til barn og unges interesser blir vesentlig tilsidesatt, og at kommunen måtte vurdere om dette vil være tilfelle ved en eventuell dispensasjon. Plassering av betonglager så nær sjøen som inntegnet i søknaden ble frarådet. Vi forutsatte at kommunen vurderte om det er gitt tilstrekkelig adgang til medvirkning når saken behandles som en dispensasjonssak.

Kommunens vedtak

Kommunens administrasjon konkluderte med at det ikke var hjemmel for å innvilge dispensasjon fra formålet i reguleringsplanen for Rekøya. Det er vist til at det er uheldig at omsøkt etablering gjøres gjennom dispensasjon, og at en ordinær reguleringsprosess i større grad ville ha sikret nødvendig medvirkning og et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Tiltaket er konfliktfylt, og det er vurdert slik at hensynet til barn og unges interesser tilsidesettes. Administrasjonen har foreslått vilkår som burde stilles dersom man skulle tillate dispensasjon.

MPN-utvalget innvilget dispensasjon under henvisning til at formålet med formålsbestemmelsen samt nasjonale/regionale interesser er ivaretatt. Det er stilt vilkår om en tidsbegrensning på tre år, og om at massene skal være plassert innenfor området K1, tilbaketrukket fra sjøen. Fordelene ved å resirkulere asfalt og betong, herunder bidra til å stoppe ulovlig tømning langs veier og utkjørsler, er vektlagt. Når det gjelder trafikksituasjonen, er det under fordelsdrøftingen sagt dette: «Trafikalt er dette drøftet i samtlige saker der regulering og bruk av området har vært tema – dette er minimert da den største aktøren allerede er påtvunget flytting av noe av sin virksomhet til nabokommunen».

Vilkårene for dispensasjon

Kommunen kan i henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 første ledd gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av loven. Det er i bestemmelsens andre ledd angitt følgende vilkår for dispensasjon:

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispensereres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, blir vesentlig tilsidesatt. Fordelene ved å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Det kan ikke dispensereres fra saksbehandlingsregler.

Statsforvalterens vurdering

Vi registrerer at vår fraråding når det gjelder plasseringen av betonglager nær sjøen er tatt til følge i kommunens vedtak. Dette er likevel ikke tilstrekkelig til at dispensasjon kan gis, og vi har funnet det nødvendig å klage på vedtaket.

Plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd inneholder to vilkår for dispensasjon, som begge må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne gis. Hensynene bak bestemmelsen det dispensereres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser kan ikke bli vesentlig tilsidesatt (vesentlighetsvilkåret). I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene (fordel-/ulempevilkåret).

Vesentlighetsvilkåret

Når det i plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd er et vilkår at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt, krever dette at det må angis nærmere hvilken bestemmelse det dispenseres fra og hva som er hensynene bak bestemmelsen.

Kommunen har gitt dispensasjon, uten at det er foretatt en drøfting av hva det dispenseres fra og hva som er hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra. Det fremgår ikke av begrunnelsen at det er vurdert hva som er hensynene bak reguleringsplanens formål og bestemmelse som innebærer at mellomlagring av betong og asfalt ikke er tillatt.

For å kunne konkludere med at hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt, må det angis hvilke hensyn det er snakk om og gjøres en vurdering av hvordan disse blir berørt.

Statsforvalteren finner ut fra det som er sagt i administrasjonens saksutredning å måtte legge til grunn at hensynet til barn og unges oppvekstvilkår blir vesentlig tilsidesatt. Også hensynene bak formålsbestemmelsen når det gjelder at planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter blir vesentlig tilsidesatt. Dispensasjon kan da ikke gis.

Fordel-/ulempevilkåret

Ved vurderingen av om fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene, er det vesentlig at alle relevante fordeler og ulemper er kjent og tas med i vurderingen.

Det er fra administrasjonens side påpekt en rekke ulemper ved en dispensasjon. MPN-utvalget har vist til at noe virksomhet er flyttet fra området, uten at vi er kjent med akkurat hva det er snakk om og hva det innebærer.

Statsforvalteren mener uansett det fremstår som uklart hva den omsøkte dispensasjonen faktisk vil innebære av ulemper for omgivelsene. Det er da vanskelig å konkludere med at fordelene er større enn ulempene.

Generelt

Når kommunen ønsker å legge til rette for den omsøkte virksomheten, mener vi at en ordinær planprosess må til. Dette vil gjøre at saken blir bedre opplyst når det gjelder virkningen av tiltaket, og vil bidra til en bredere medvirkning fra alle som blir berørt.

Kommunens håndtering av klagen

Kommunen må foreta forberedende klagebehandling i henhold til forvaltningsloven § 33. Dersom kommunen ikke tar klagen til følge, må sakens dokumenter sendes hit. Saken vil i så fall bli oversendt Kommunal- og distriktsdepartementet for oppnevning av settestatsforvalter.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen (e.f.)
statsforvalter

Oddlaug Ellen Knutsen
fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Nordland fylkeskommune

Postmottak Fylkeshuset

8048

Bodø